

Галичина перед виступом М. Шашкевича. “Русалка Дністрова”

- національна свідомість почала пробуджуватись на західних землях, що були під Польщею, а від 1772 р під Австрією
- романтизм почався на Буковині 1837 р в живій українській мові з альманахом “Русалка Дністрова”, виданий в Будимі (Будапешті)
- романтизм зародив ідею піднести мову українського народу на висоту мови літератури й науки
- Маркіян Шашкевич перший на західних землях України дав ясний вираз цій ідею в “Русалці Дністровій”
- західні землі України дісталися під володіння Австрії в стані повної економічної й культурної руїни
- весь нарід репрезентувало селянство
- завдяки старанням львівського єпископа Льва Шептицького австрійські володарі виявили деякі зусилля, щоб поправити відносини
- Цісарева Марія Тереса обмежила самоволлю панів над кріпаками
- для освіти духовенства засновано духовну семінарію у Відні при церкві Св. Варвари під назвою “Barbaraеum”
- Йосиф II зніс кріпацтва 1782, коли цариця Катерина затвердила його

на Великій Україні

- 1783 р заложив духовну семінарію в Львові й дозволив щоб в теологічному й філософському відділах навчання відбувалося в українській мові, поки навчилися латинської мови (“Руським Інститутом” “Studium Ruthenum”)
- професори викладали мертвеччиною, дивоглядної мішаниною мов
- інтелігенція далі з погордою відносилася до української мови, а духовенство уживало польської мови
- Маркіян Шашкевич, познайомлений з відродинами слов’янських літератур та й з найвизначнішими творами слов’янських народностей, заохочений першими літературними й етнографічними працями, узяв на себе завдання “розігнати мряки тьмані”, що нависли над українським народним життям, дати початок народній літературі, побрататися “з повним ясним сонцем”
- 1832 р приєднав для своєї ідеї двох талановитих товаришів, Якова Головацького й Іван Вагилева, що стали разом до спільної праці (“руська трійця”)

